

ЗАТВЕРДЖЕНО
до рішення Старобільської міської ради
“20” грудня 2019 р. № 66/15

**Міська цільова програма забезпечення рівних прав та можливостей
жінок і чоловіків у м.Старобільськ на 2020 рік
(далі - Програма)**

Паспорт

1.	Ініціатор розроблення Програми	Депутати міської ради, члени позафракційної об'єднання "Рівні можливості"
2.	Розробник Програми	С. Барабаш, депутатка міської ради, уповноважена особа з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків Старобільської міської ради
3.	Співрозробники Програми	-
4.	Відповідальний виконавець Програми	Виконавчий комітет Старобільської міської ради Луганської області
5.	Учасники Програми	Депутати міської ради, члени виконавчого комітету міської ради, Громадські організації, жіночі групи самопомоги, неурядові організації (за згодою)
6.	Термін реалізації Програми	2020 р.
7.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Бюджет м.Старобільськ
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, усього:	51,5 тис грн

1. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Упровадження принципів рівних прав та можливостей жінок і чоловіків є однією з важливих умов сталого соціально-економічного розвитку, позитивних змін у суспільстві, реалізації прав людини та самореалізації особистості, запорукою ефективного розв'язання наявних проблем, а також європейської інтеграції України та виконання міжнародних зобов'язань згідно з основними міжнародними договорами у сфері захисту прав людини, у тому числі Цілей Сталого Розвитку до 2030 року, затверджених Генеральною Асамблеєю ООН.

Проте в Україні все ще існує гендерна нерівність в економічній, політичній, і соціальній сферах. Жінки залишаються непропорційно представленими у сфері прийняття рішень, мають у середньому нижчі доходи, ніж чоловіки, та виконують більшу частину неоплачуваної роботи з виконання сімейних обов'язків у домогосподарствах. Разом з тим усталений вплив гендерних стереотипів зумовлює поширення професійної сегрегації за ознакою статі, невміння розпізнавати прояви гендерно-зумовленої дискримінації, низьку обізнаність населення щодо форм домашнього насильства та відсутність звичної практики звернення постраждалих по допомогу.

Демографічні процеси є одними з ключових факторів сталого розвитку країни. Важливим чинником в стані демографічного розвитку є нестримне старіння, що призводить до зростання демографічного навантаження на частину населення, яка працює.

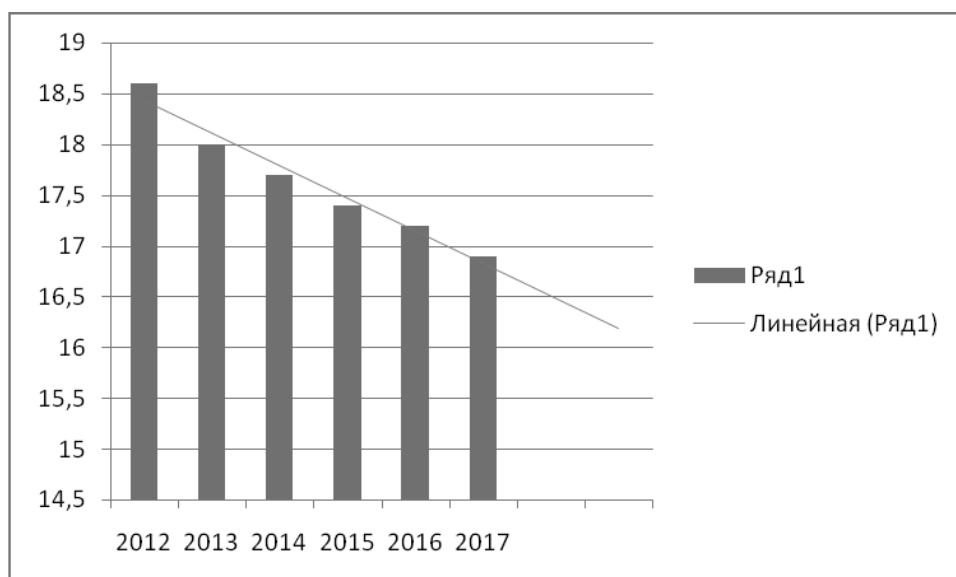
Отримати дані по місту не є можливим в зв'язку з відсутністю даних в офіційній статистиці. Тому, данні наводяться у розрізі району та області.

Таблиця 1. Чисельність мешканців, тис. осіб

території	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Старобільськ	18,6	18,0	17,7	17,4	17,2	16,9
Район	48,3		46,2	45,7	45,0	43,7
Область	2291,3	2256,5	2239,5	2220,2	2205,4	2195,3

Діаграма зміни чисельності населення міста показує поступове зменшення чисельності, а побудована лінія тренда вказує на досягнення кількості населення 16,0 тис. осіб уже в 2020 році.

Рис.1 Чисельність населення за віком по роках, тис. осіб.

На зміни кількості населення вплинуло природне скорочення та звичайна і вимушена міграція.

Таблиця 2. Розподіл населення за віком, осіб

Показники	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Населення у віці:	18314	17997	17680	17416	17153	16898
0-15 років	2888	2871	2872	2892	2923	2862
16-59 років	11495	11178	10873	10628	10377	10115
60 років і старше	3931	3948	3935	3896	3853	3921

Динаміка розподілу населення за віком показує поступове зменшення населення в працездатному віці є тенденція збільшення осіб пенсійного віку та зменшення населення в молодшому та працездатному віку. По усіх показниках таблиці спостерігається негативна динаміка щодо постійного зменшення кількості населення.

Розподіл населення за статтю характеризується переважанням чисельністю жінок над чоловіками: на 1000 жінок 8910 чоловіків.

Середня заробітна плата по району має тенденцію до збільшення особливо з 2017 року та значно перевищує мінімальну заробітну платню, проте є меншою ніж середньо обласний показник. Отримати дані про середню заробітну плату по місту не є можливим в зв'язку з відсутністю даних в офіційній статистиці.

Розвиток підприємницької діяльності має вирішальний вплив на економічне зростання, стабілізацію ціноутворення, розширення господарських зв'язків і забезпечення продуктивної зайнятості.

Старобільський район та місто Старобільськ входить в групу лідерів серед територій Луганської області щодо стану розвитку малого та середнього підприємництва та займав у 2017 року - 1-е місце, що пояснюється найбільшою

кількістю підприємницьких структур в розрахунку на 10 тис. місцевого населення.

Таблиця 3. Дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади

Показники	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Кількість дошкільних закладів, одиниць	23	29	30	28	28	28
Кількість дітей в дошкільних закладах, тис. осіб	1347	1419	1324	1242	1227	1229
Завантаженість дошкільних закладів (дітей на 100 місць)		95	77	72	71	71
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів, одиниць		29	29	28	28	28
Кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, тис осіб		4,4	5,0	4,4	4,3	4,3
Кількість вчителів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб				535	529	520

Таблиця 4. Інформація щодо розподілу одержувачів державної допомоги при народженні дитини

2015	жінки	1713
	чоловіки	87
2016	жінки	1871
	чоловіки	103
2017	жінки	2038
	чоловіки	111
2018	жінки	2260
	чоловіки	140

Таблиця 5. Інформація щодо співвідношення учасників АТО за статтю

	2014 рік		2015 рік		2016 рік		2017 рік		2018 рік	
	жін.	чол.	жін.	чол.	жін.	чол.	жін.	чол.	жін.	чол.
Загальна кількість ветеранів АТО, із	36	461	50	494	71	517	107	640	114	721

них:									
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Таким чином, співвідношення ж/ч, за даною категорією, щороку змінюється у бік збільшення жіночої статі серед учасників АТО/ООС:

2014 р – жінок – 7%, чоловіків – 93%,

2015 р. – жінок – 9,2%, чоловіків – 90,8%,

2016 р. – жінок – 12,1%, чоловіків – 87,9%,

2017 р. – жінок – 13,7%, чоловіків – 86,3%.

Таблиця 6. Гендерний розподіл громадян, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС

2015	жінки	6
	чоловіки	223
2016	жінки	4
	чоловіки	215
2017	жінки	4
	чоловіки	211
2018	жінки	3
	чоловіки	209

Таблиця 7. Гендерний розподіл одержувачів державної допомоги на дітей одиноким матерям (батькам)

2015	жінки	294
	чоловіки	2
2016	жінки	278
	чоловіки	3
2017	жінки	262
	чоловіки	4
2018	жінки	273
	чоловіки	4

Таблиця 8. Інформація про багатодітні родини, в яких діти виховуються тільки матір'ю або тільки батьком

2015	діти виховуються матір'ю	58
	діти виховуються батьком	1
2016	діти виховуються матір'ю	61
	діти виховуються батьком	2
2017	діти виховуються матір'ю	69
	діти виховуються батьком	2
2018	діти виховуються матір'ю	65
	діти виховуються батьком	2

Таблиця 9. Інформація, щодо осіб, які перебували на обліку у Старобільському районному центрі зайнятості

Надання послуг:	2017	2018	I півріччя 2019
Особи, які перебували на обліку, усього	2100	2340	1420
У т.ч. безробітні, усього:	1672	1779	1058
з них: чоловіки	993	1034	638
жінки	679	745	420
Працевлаштовано, усього	1330	1411	904
у т.ч. безробітні, усього	808	801	544
з них: чоловіки	521	509	393
жінки	287	292	151

Таким чином, у 2017 році кількість жінок, які працевлаштовані, в 1,8 разів менш ніж кількість чоловіків, у 2018 році - в 1,7 разів, за перше півріччя 2019 року - в 2,6 разів.

Підприємницька діяльність для жінок є найреальнішою формою самозайнятості на ринку праці. З огляду на це існує потреба у створенні сприятливого середовища для розвитку ділової активності та бізнесових ініціатив жінок, розширення грантових форм підтримки та програм мікрокредитування жіночого підприємництва.

В сфері прийняття рішень в громаді жінки становлять: 9 депутатів (34,6%), посада міського голови, 7 членів виконавчого комітету(50%). Досягнення гендерного балансу в сфері прийняття рішень є одним із напрямків роботи в громаді.

Неврегульований також механізм захисту та надання допомоги постраждалим від дискримінації. Дискримінація є однією з головних перешкод досягнення гендерної рівності в економічній, політичній та інших сферах.

2.ЗАГАЛЬНА МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Метою виконання Програми є забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та подолання гендерних розривів у всіх сферах життя громади.

Завданнями Програми є:

- зменшення гендерного дисбалансу в економічній сфері;
- досягнення паритетної участі жінок і чоловіків у прийнятті суспільно важливих рішень;
- формування гендерної культури населення та подолання гендерних стереотипів;
- забезпечення спроможності фахівців керуватись принципами гендерної рівності у своїй професійній діяльності;
- формування гендерної культури населення щодо протидії дискримінації за ознакою статі та домашньому насиллю на території громади;

3. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ; ОБСЯГІВ ТА ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ; СТРОКІВ ТА ЕТАПІВ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Проблеми у напрямку впровадження принципу рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності громади передбачається розв'язати із застосуванням комплексного підходу шляхом:

- посилення взаємодії між органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, групами самопомоги та закладами різних форм власності (зокрема, у сферах юстиції, освіти, охорони здоров'я, соціальної сфері тощо), профспілками та роботодавцями, засобами масової інформації, бізнесом та міжнародними організаціями;

- зменшення гендерних розривів в економічній сфері, процесі прийняття суспільно важливих рішень;

- інтеграції гендерного аспекту до програм соціально-економічного розвитку, Стратегії розвитку міста, бюджетних програм тощо;

- залучення до виконання Програми установ та організацій (у т.ч. неурядових, громадських, міжнародних тощо), діяльність яких спрямовується на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у суспільстві.

Фінансування заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів місцевого бюджету із залученням інших джерел фінансування, не заборонених законодавством. Щорічно при внесенні змін до бюджету передбачати, виходячи із фінансових можливостей, цільові кошти для забезпечення виконання заходів Програми.

Термін реалізації Програми – 2020 рік.

4.ПЕРЕЛІК НАПРЯМКІВ, ЗАВДАНЬ І ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ ТА ПОКАЗНИКІВ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

Виконання Програми здійснюється за наступними напрямками:

1.Зменшення гендерного дисбалансу в усіх сферах життя громади

2.Підвищення спроможності всіх зацікавлених сторін керуватись принципами гендерної рівності у своїй професійній діяльності та житті

3.Протидія дискримінації за ознакою статі, домашньому насильству
План заходів Програми наведено у Додатку 1 до Програми.

5.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

У результаті виконання Програми очікується досягнення таких результатів:

- зменшення гендерного дисбалансу в економічній сфері;
- забезпечення представництва не менше 30% однієї статі в представницьких органах громади, в процесі прийняття рішень при формуванні місцевої політики та послуг, які надаються в громаді;
- підвищення компетентності посадових осіб місцевого самоврядування, працівників установ, підприємств та організацій в сфері гендерної політики;
- підвищення обізнаності представників та представниць приватного сектору з проблем гендерної рівності;
- підвищення обізнаності представників та представниць ЗМІ, ОГС, ініціативних групи та активних громадян/нок з питань рівних прав та можливостей жінок та чоловіків у громаді;
- зменшення проявів дискримінації за ознакою статі;
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів з гендерних питань;
- зменшення проявів домашнього насильство.

6.КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координацію, управління та контроль за ходом виконання програми здійснює виконавчий комітет Старобільської міської ради та постійна комісія Старобільської міської з питань депутатської діяльності, законності, правопорядку та інформації.

Додаток
до міської цільової програми забезпечення
прав та можливостей жінок і чоловіків у
м.Старобільськ на 2020 р., затвердженої
рішенням міської ради від 20.12.2019 № 66/15

**Напрями та заходи реалізації міської цільової програми
забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків
у м. Старобільськ на 2019 – 2020 роки**

№ з/п	Напрями/Заходи	Вартість, тис. грн	Виконавці
1.	Зменшення гендерного дисбалансу в усіх сферах життя громади	3,0	
1.1	Внесення змін до програм міської ради, які будуть враховувати гендерні особливості м.Старобільськ	-	виконавчий комітет міської ради
1.2	Розроблення гендерного паспорту територіальної громади м.Старобільськ	2,0	виконавчий комітет міської ради, групи самопомоги, ГО (за згодою)
1.3	Робота консультативно-дорадчої ради з питань гендерної рівності при Старобільській міській раді Луганської області	-	міська рада
1.4	Організація обговорень, зустрічей з керівним складом підприємств, організацій, установ різних форм власності з питань гендерної політики	1,0	виконавчий комітет міської ради
2.	Підвищення спроможності всіх зацікавлених сторін керуватись принципами гендерної рівності у своїй професійній діяльності та житті	35	
2.1	Інформаційно-просвітницька робота (культурно-спортивні, навчальні заходи, друк у ЗМІ тощо)	10,0	виконавчий комітет міської ради ГО, заклади різних форм власності (за згодою)
2.2	Навчання посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів міської ради з питань реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека», впровадження гендерно орієнтованого бюджетування та застосування гендерного підходу в управлінні тощо	5,0	виконавчий комітет міської ради
2.3	Проведення різноманітних заходів щодо формування у дітей та молоді стійких норм культури миру, толерантності, протидії конфліктам, здатності протистояти	20,0	виконавчий комітет міської ради ГО, заклади освіти (за згодою)

	гендерним стереотипам, зокрема при виборі професії, готовності до активної участі у житті громади тощо		
2.4	Проведення роз'яснювальної роботи, навчальних заходів з жінками для усвідомлення ними впливів гендерних стереотипів щодо працевлаштування на вакансії, які суспільство вважає «чоловічими», розвіювання міфів про неможливість жінками мати свою громадську позицію та бути соціально активними		виконавчий комітет міської ради групи допомоги, ГО (за згодою)
3.	Протидія дискримінації за ознакою статі, домашньому насильству	13,5	
3.1	Створення та постійне оновлення бази даних осіб, які знаходилися/знаходяться в умовах дії військового конфлікту (учасники та ветерани проведення ООС, внутрішньо переміщенні особи, діти, що мають статус постраждалих внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів)	1,0	виконавчий комітет міської ради
3.2	Вивчення та визначення потреб осіб, які постраждали або перебувають в умовах дії військового конфлікту шляхом опитування, анкетування, проведення круглих столів.	1,5	виконавчий комітет міської ради групи самопомоги, ГО (за згодою)
3.3.	Проведення інформування населення щодо дій у разі виникнення гендерно зумовленого та домашнього насильства	1,0	виконавчий комітет міської ради
3.4	Здійснення інформаційно-просвітницьких заходів на території міської ради з метою підвищення рівня інформованості населення щодо гендерної рівності, запобігання та протидії гендерному насильству	10,0	виконавчий комітет міської ради групи самопомоги, ГО (за згодою)
	УСЬОГО ЗА ПРОГРАМОЮ:	51,5	